బోనమెత్తిన నందినమ్మ

వనం నాగయ్య, కెరటం న్యూస్ ప్రతినిధి

ప్రగతి భవన్‌లో బోనాల సందడి..

ప్రజాభవన్ నందు ఆషాఢ మాసం సందర్భంగా నల్ల పోచమ్మ దేవాలయంలో డిప్యూటి సిఎం మల్లు భట్టి విక్రమార్క సతీమణి అమ్మ ఫౌండేషన్ చైర్మన్ మల్లు నందిని విక్రమార్క గారి ఆధ్వర్యంలో బోనాలు కార్యక్రమం నిర్వహించారు ఈ సందర్భంగా నందిని విక్రమార్క బొనమెత్తారు వారి కూమారులు సూర్య విక్రమాదిత్య,సహేంద్ర విక్రమాదిత్య లు బోనాలు ఎత్తుకుని మరియు పోతురాజుల నృత్యాలుతో అమ్మవారికి నైవేద్యాలు సమర్పించిన నందిని విక్రమార్క గారు అనంతరం అమ్మవారి ఆశీస్సులతో రాష్ట్ర ప్రజలు సుభిక్షంగా ఉండాలని కోరుకుంటూ "బోనాల జాతర" శు భాకాంక్షలు తెలిపారు

బోనాలు చరిత్ర ఇదీ...

బోనాలు అనేది తెలంగాణకు చెందిన మహాకాళి దేవతపై కేంద్రీకృతమై ఉన్న ఒక సాంప్రదాయ హిందూ పండుగ. ఈ పండుగను ప్రతి సంవత్సరం హైదరాబాద్ మరియు సికింద్రాబాద్ జంట నగరాల్లో, అలాగే రాష్ట్రంలోని ఇతర ప్రాంతాలలో జరుపుకుంటారు. ఇది జూలై మరియు/లేదా ఆగస్టులో వచ్చే ఆషాఢ మాసంలో జరుపుకుంటారు. పండుగ యొక్క మొదటి మరియు చివరి రోజున ఎల్లమ్మ (మహాకాళి యొక్క అనేక ప్రాంతీయ రూపాలలో ఒకటి) కోసం ప్రత్యేక "పూజలు" (ఆరాధన/వేడుకలు) నిర్వహిస్తారు. ఈ పండుగను ప్రతిజ్ఞలను నెరవేర్చినందుకు దేవతకు కృతజ్ఞతా స్తుతిగా కూడా భావిస్తారు. బోనం అనే పదం భోజనం అనే సంస్కృత పదం నుండి తీసుకోబడింది, దీని అర్థం తెలుగులో భోజనం లేదా విందు. ఇది దేవతా మాతకు నైవేద్యం. మహిళలు వేప ఆకులు, పసుపు, సింధూరం మరియు కుండ పైన వెలిగించిన దీపంతో అలంకరించబడిన కొత్త ఇత్తడి లేదా మట్టి కుండలో పాలు మరియు బెల్లం తో వండిన బియ్యాన్ని వండుతారు. మహిళలు తమ తలలపై కుండలను మోసుకెళ్ళి, దేవాలయాల అంతటా పసుపు-సింధూరం, గాజులు మరియు చీరతో పాటు బోనాన్ని అమ్మవారికి నైవేద్యం సమర్పిస్తారు. బోనాలలో మైసమ్మ, పోచమ్మ, ఎల్లమ్మ, పెద్దమ్మ, డొక్కాలమ్మ, అంకాలమ్మ, పోలేరమ్మ, మారెమ్మ, నూకలమ్మ వంటి ప్రాంతీయ రూపాలలో మాతృమూర్తిని పూజిస్తారు.

బోనాలు పండుగ మూలం

ఈ పండుగ యొక్క మూలాన్ని 18వ శతాబ్దం నాటి హైదరాబాద్ రాష్ట్రంలో గుర్తించవచ్చు మరియు దీనికి "రెజిమెంటల్ బజార్" మరియు హైదరాబాద్ మరియు సికింద్రాబాద్ జంట నగరాలతో సంబంధం ఉంది. 1813 సంవత్సరంలో, జంట నగరాల్లో ప్లేగు వ్యాధి వ్యాపించింది మరియు ఇది వేలాది మంది ప్రాణాలను బలిగొంది. దీనికి ముందు, హైదరాబాద్ నుండి ఒక సైనిక బెటాలియన్ ఉజ్జయినికి పంపబడింది, అక్కడ మహాకాళేశ్వర రూపంలో ప్రసిద్ధ శివాలయం ఉంది.

హైదరాబాద్ నుండి వచ్చిన ఈ సైనిక బెటాలియన్ వారి స్వస్థలాన్ని తాకిందని వార్త వచ్చినప్పుడు, వారు తమ కుటుంబాల జీవితాలు మరియు భద్రత కోసం భయపడ్డారు. ఉజ్జయినిలో ఉన్న సైనికులు మధ్యప్రదేశ్‌లోని ఉజ్జయినిలోని మహాకాళి ఆలయంలో మాతృదేవతను ప్రార్థించారు. ప్లేగును చంపమని బెటాలియన్ మహాకాళి దేవిని ప్రార్థించిందని, దేవత అలా చేస్తే, వారు ఇంటికి తిరిగి వచ్చినప్పుడు నగరంలో మహాకాళి దేవత విగ్రహాన్ని ప్రతిష్టించారని చెబుతారు. మహాకాళి దేవత వ్యాధిని నాశనం చేసి, తెగులును దూరంగా ఉంచిందని నమ్ముతారు. బెటాలియన్ వారి స్వదేశానికి తిరిగి వచ్చినప్పుడు, వారు ఉజ్జయిని మహాకాళి ఆలయాన్ని నిర్మించి, వారి ప్రతిజ్ఞను నెరవేర్చడానికి దేవత విగ్రహాన్ని ప్రతిష్టించారు. దీని తరువాత ఆమెకు బోనాలు సమర్పించారు. ఇది తరువాత తెలంగాణ ప్రజలు చాలా మంది అనుసరిస్తున్న సంప్రదాయంగా మారింది. ఈ పండుగ మూలానికి సంబంధించి ఇతర వెర్షన్లు కూడా ఉన్నాయి. జూన్ చివరి నుండి ఆగస్టు వరకు వచ్చే ఆషాఢ మాసం (హిందూ మాసం ఆషాఢ) సమయంలో మహాకాళి దేవి తన తల్లిదండ్రుల ఇంటికి తిరిగి వస్తుందనే పౌరాణిక

కథనం ఇందులో ఉంది, ఈ సమయం దేవతకు బోనాలు సమర్పించడానికి అత్యంత అనుకూలమైన సమయం. ఈ ఆచారం ప్రతి సంవత్సరం సెలవుల కోసం తన తల్లిదండ్రుల ఇంటికి తిరిగి వచ్చి తల్లిదండ్రులచే ముద్దుగా ఉండే వివాహిత కుమార్తెకు ఇచ్చే గొప్ప స్వాగతంతో పోల్చదగినది.

బోనాలు ఆచారం...

జంట నగరాల్లోని వివిధ ప్రాంతాలలో బోనాలు జరుపుకుంటారు. హైదరాబాద్‌లో, ఆషాఢం మొదటి ఆదివారం నాడు, గోల్కొండ కోటలోని జగదాంబ ఆలయంలో వేడుకలు జరుగుతాయి. రెండవ ఆదివారం, బల్కంపేటలోని బల్కంపేట ఎల్లమ్మ ఆలయం మరియు ఉజ్జయిని మహాకాళి ఆలయం , మరియు సికింద్రాబాద్‌లోని రెజిమెంటల్ బజార్‌లోని గండిమైసమ్మ ఆలయంలో, మరియు మూడవ ఆదివారం, చిల్కల్‌గూడలోని పోచమ్మ మరియు కట్ట మైసమ్మ ఆలయం మరియు హైదరాబాద్ పాత నగరంలోని లాల్ దర్వాజాలోని మాథేశ్వరి ఆలయంలో . హరిబౌలిలోని అక్కన్న మాదన్న ఆలయం మరియు షా అలీ

బండలోని ముత్యాలమ్మ ఆలయం బోనాలు జరుపుకునే ఇతర దేవాలయాలలో ఉన్నాయి. ప్రతి సంవత్సరం, లక్షలాది మంది భక్తులు మహాకాళికి నమస్కరించడానికి గుమిగూడతారు.

ఈ ప్రత్యేక సందర్భంలో, మహిళలు సాంప్రదాయ చీర, ఆభరణాలు మరియు ఇతర ఉపకరణాలను ధరిస్తారు. టీనేజ్ అమ్మాయిలు హాఫ్ చీరలు/ లెహెంగా చోలీ మరియు ఆభరణాలను ధరిస్తారు, ఇది సాంప్రదాయ దుస్తులను బయటకు తెస్తుంది. కొంతమంది స్త్రీలు స్థానిక దేవత గౌరవార్థం డప్పుల లయబద్ధమైన దరువులకు అనుగుణంగా బ్యాలెన్సింగ్ కుండలు (బోనం) ధరించి నృత్యం చేస్తారు. దుష్టశక్తులను పారద్రోలడానికి, పాత రోజుల్లో, ప్రజలు ఆలయం ముందు మగ గేదెను బలి ఇచ్చేవారు, కానీ ఇప్పుడు దాని స్థానంలో కోళ్లను బలి ఇచ్చేవారు. బోనాలు మోసే స్త్రీలలో అమ్మవారి ఆత్మ ఉంటుందని నమ్ముతారు, మరియు వారు ఆలయం వైపు వెళ్ళినప్పుడు, ఆ ఆత్మ దూకుడుగా ఉంటుందని నమ్మే ఆ ఆత్మను శాంతింపజేయడానికి ప్రజలు వారి పాదాలపై నీరు పోస్తారు. ప్రతి భక్తుల బృందం దేవతకు గౌరవ సూచకంగా తొట్టెలు (కర్రలతో మద్దతు ఇచ్చే చిన్న రంగురంగుల కాగితం నిర్మాణం) ను సమర్పిస్తారు. సికింద్రాబాద్‌లోని "లష్కర్"లో జరిగే బోనాలు వేడుకలు అత్యంత ప్రముఖమైన బోనాలు వేడుకలలో ఒకటి. ఈ పండుగ హిందూ ఆషాడ మాసంలోని మొదటి ఆదివారం నాడు ప్రారంభమవుతుంది, దీనిని ఎదురుకొలు అని పిలుస్తారు, దీనిని ఘటం రూపంలో దేవత తిరిగి వచ్చేందుకు గుర్తుగా జరుపుకుంటారు. ఆషాడ మాసంలోని మూడవ ఆదివారం నాడు బోనాలు జాతర జరుపుకుంటారు, మరియు తరువాతి సోమవారం రంగం (ఒరాకిల్) మరియు ఘటం సాగనంపూట జరుపుకుంటారు, ఆ ఉత్సవాలు ముగిశాయి. సికింద్రాబాద్ "లష్కర్ బోనాలు" లోని ప్రముఖ దేవాలయాలలో శ్రీ ఉజ్జయిని మహంకాళి దేవస్థానం, శ్రీ గండిమైసమ్మ దేవాలయం, శ్రీ దేవి పోచమ్మ దేవాలయం, శ్రీ ముత్యాలమ్మ దేవాలయం, శ్రీ పెద్దమ్మ దేవాలయం, శ్రీ డొక్కాలమ్మ దేవాలయం, శ్రీ ముత్యాలమ్మ దేవాలయం మరియు శ్రీ పీనుగుల మల్లన్న దేవాలయం మొదలైనవి ఉన్నాయి.